

ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନ ଧରା

ନଡେମ୍ବର ୧୭ ଜାତୀୟ ପ୍ରେସ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ

ରବି ରଥ

ସମ୍ପାଦକ ‘ନବୀନ’

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଥମେ ୧୮୭୭ ମସିହାରେ ଆନୁଷାନିକ ଭାବେ ‘ଉତ୍ତଳ ଦୀପିକା’ ନାମରେ ଏକ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ସେଇ ବର୍ଷଟି ଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଏକ ଦୁଃଖବ ବର୍ଷ । ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ବୋଲି କୌଣସି ସତତ ରାଜ୍ୟ ବା ପ୍ରଦେଶ ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା କହିଲେ କେବଳ କଟକ, ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତଳନକୁ ବୁଝାଉଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ତତ୍କାଳୀନ ‘ସେଣ୍ଟାଲ ପ୍ରତିନ୍ଦ୍ର’ର ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ଥିଲାବେଳେ ଚଙ୍ଗାମ ଜିଲ୍ଲା ମାତ୍ରାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ରି ଅଧୀନରେ ରଖିଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷାମାନେ ପରମ୍ପରାରୁ ବିଜ୍ଞିନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷର ବିଜ୍ଞିନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟାଲୟ ବାସିନ୍ଦା ଭାବରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏକଠି କରି ଏକ ସତତ ପ୍ରବେଶ ଗଠନ ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ଉଦୟମ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ୧୮୭୭ ମସିହାରେ ଘଟିଥିବା ‘ନ’ଅଙ୍ଗ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ’ରେ ପ୍ରାୟ ଦଶାଲକ୍ଷ ଲୋକ ପ୍ରାୟ ସରାଇଥିବା କଥା ଏକ ଆକଳନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

ଉହଳ ଦୀପିକା ପ୍ରକାଶନର
ପୃଷ୍ଠାଭୂମି ସଂପର୍କରେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ,
ସେତେବେଳର କମିଶନର ଥିବା
ଙ୍ଗରେଇ ସାହେବ ଟି.ଲ.ରେଡେମ୍ବୁ,
ତାଙ୍କ ଶିରପ୍ତାଦାର ବିଚିତ୍ରାନ୍ତର
ଦାସଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେସ୍ ବସାଇବାକୁ
ଉଦ୍ଘାତି କରିଥିଲେ । ରେଡେମ୍ବୁ
ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ କଟକ
ସହରରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ସେଠାରେ ଉହଳ
ଦୀପିକା ଛପା ଯାଇଥିଲା ।
ଉହଳଦୀପିକା ଦାର୍ଘ୍ୟ ୩୦ ବର୍ଷ
କାଳ ବଞ୍ଚି ରହିଥିଲା । ଏହି ସମୟ
ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷା ଅଞ୍ଚଳର
ଏକତ୍ରୀକରଣ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା,
ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତର ସୁରକ୍ଷା ତଥା
ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ
ରାଜନୈତିକ ସ୍ଥିତିର ନିଖୁଣା ଚିତ୍ର
ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନିଜ
ନାମର ସାର୍ଥକତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କ
ସମ୍ପାଦନାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା
ଉହଳ ଦୀପିକା ସହି ଉହଳ
ଗୌରିବ ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ ଦାସ, ବ୍ୟାସକବି
ଫଙ୍କିରମୋହନ ସେନାପତି,
ସ୍ଵଭାବକବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର,
କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ ପ୍ରମୁଖ
ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିଲେ ।
ଉହଳ ଦୀପିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା
ପୂର୍ବରୁ ୧୮୩୭ ମସିହାରେ

ଖୁଣ୍ଡିଆନ୍ ମିଶନାରୀମାନେ
କଟକଠାରେ ‘କଟକ ମିଶନ୍ ପ୍ରେସ୍
ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେସ୍ ସ୍ଥାପନ
କରିଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଧର୍ମପ୍ରଚାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠ
କରାଯାଇଥିଲା । ବଙ୍ଗଳାର
ଶ୍ଵାରାମପୁରରୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଆଣି
ରେଡ଼େରେଣ୍ଟ ଲୋକି ସଂପାଦନାରେ
ସେ ହାତଚାଳିତ ମେସିନ୍ ରୁ
୧୮୪୯ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ
ପତ୍ରିକା ‘ଜ୍ଞାନାର୍ଥୀ’ ସେଠାରୁ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଅଛଦିନ ପରେ
ତାହା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
ଏହାର ସାତବର୍ଷ ପରେ ୧୮୫୭
ମସିହାରେ ସେଠାରେ ‘ପ୍ରବୋଧ
ଚନ୍ଦ୍ରିକା’ ଓ ୧୮୬୧ ମସିହାରେ
‘ଅରୁଣୋଦୟ’ ନାମରେ ଦୁଇଟି
ପତ୍ରିକା ମିଶନାରୀମାନେ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ଏ ଦୁଇଟି ପତ୍ରିକାରେ
ଧର୍ମ ସଂପର୍କୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସହିତ
ଝାରେଇ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ
ସାଧାରଣ ସମସ୍ୟା ସଂପର୍କରେ
ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

ସହଯୋଗ, ନା. ସ୍ଵାଧାନତା ସଂଘାମର
ବାର୍ତ୍ତା ପୁଚାର କରିବା ଓ ୪.
ସ୍ଵାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ବିକାଶର ଧାରାକୁ ଲୋକଙ୍କ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ।

ସେହି ସମୟରେ ୧୮୭୧
ମସିହାରେ ‘କଟକ କ୍ରାନିକାଳ’,
୧୮୭୩-୭୪ରେ ‘ଉତ୍ତଳ
ଦର୍ପଣ’, ‘ଉତ୍ତଳପତ୍ର ବିଦେଶୀ’,
‘ଶିକ୍ଷକ’, ‘ଧର୍ମବୋଧନା’, ‘ଉତ୍ତଳ
ସଂଘାରକ’ ଓ ‘ଚନ୍ଦ୍ରିକା’,
୧୮୭୭ରେ ‘ଉତ୍ତଳ ମଧୁପ’,
‘ସ୍ଵଦେଶୀ’, ‘ବାର୍ତ୍ତା ଲହରି’,
୧୮୮୦ରେ ‘କୋହିନୂର’ ଓ
‘ପୁରୁଷୋତ୍ତମ’, ୧୮୮୧ରେ
‘ମୟୁରଭଜ ଦୋଭାଶୀ ପତ୍ରିକା’,
୧୮୮୨ରେ ‘ପୁଜାବନ୍ଧୁ’,
୧୮୮୩-୮୪ରେ ‘ଧୂମକେତୁ’
‘ସେବକ’, ‘ସଂଘାରକ’ ଓ
‘ଡାରକା’, ୧୮୮୫ରେ ‘ପ୍ରଦୀପ’,
‘ଶିକ୍ଷାବନ୍ଧୁ’, ଓ ‘ହରିଭକ୍ତି’,
୧୮୮୭ରେ ‘ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟ୍ରୋଟ୍ରେଶ୍ସ୍ସୀ
(ଇଂରାଜୀ) ଓ ‘ନବଭାରତ’,
୧୮୮୭ରେ ‘ଓଡ଼ିଆ’,
‘ସାମ୍ୟବାଦ’ ଓ ‘ଉତ୍ତଳ ସେବକ’,
୧୮୮୮ରେ ‘ଓଡ଼ିଆ ପେଟ୍ରିଅନ୍ଟ’,
୧୮୮୯ରେ ‘ଦୀପକ’ ଓ
‘ସମ୍ବଲପୁର ହିତେଷିଣୀ’,
୧୮୯୧ରେ ‘ଉତ୍ତଳ ପୁତ୍ରା’,
୧୮୯୨ରେ ‘ଆଶା’,
୧୮୯୩ରେ ‘କୁନ୍ତଲନ୍ଦୁ’, ‘ବିଜୁଳି
ଓ ‘ଡକ୍ଟିକ୍ଟର୍ରୁ’, ୧୮୯୪ରେ ‘ଉତ୍ତଳ
ଚିକିତ୍ସକ’, ଓ ‘ବୃଦ୍ଧି’, ୧୮୯୭ରେ
‘ଉତ୍ତଳବନ୍ଧୁ’, ‘ପ୍ରଭାତିତାରା’ ଓ
‘ଗଂଜାମ ନିରଜ’ (ଇଂରାଜୀ),
୧୮୯୭ରେ ‘ଉତ୍ତଳ ସାହିତ୍ୟ’,
୧୮୯୯ରେ ‘ଗଂଜାମ ହିତବାଦିନି’, ୧୯୦୦ରେ
‘ଆଲୋଚନା’, ୧୯୦୩ରେ
‘ନୀଳାଚଳ ସମାଚାର’,
୧୯୦୪ରେ ‘ମୁକୁର’,
୧୯୦୫ରେ ‘ଷ୍ଟାର ଅଂ୍ପ ଉତ୍ତଳ
ଓ ୧୯୧୦ରେ ‘ଦି ଓଡ଼ିଆ’
(ଇଂରାଜୀ) ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ସ୍ଵାଧାନତା ସଂଘାମର ବାର୍ତ୍ତାବନ୍ଦ
ଭାବରେ ଉତ୍ତଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ
ଦାସ ପ୍ରଥମେ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକ
ଭାବରେ ‘ସମାଜ’ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସତ୍ୟବାଦ
ଏବଂ ପୁରୀରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ପରେ ଏହା କଟକକୁ ସ୍ଥାନାତ୍ତ୍ଵରେ
ହୋଇଥିଲା । କଟକ ସହରର
ନିମତ୍ତତତ୍ତ୍ଵ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ
ପାଇଥିଲା । ପ୍ରତିଷାତା ଗୋପବନ୍ଧୁ
ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ଡିତ
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମିଶ୍ର, ଗୋଦାବରାଣ
ମିଶ୍ର, ଆରାର୍ଯ୍ୟହରିହର ଦାସ ପ୍ରମୁଖ
ଏହାର ସମ୍ପାଦନା କରୁଥିଲେ
୧୯୧୯ ମସିହାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ପରାମର୍ଶକୁମେ ସରକାରୀ ଚାକିରିଚୁବ୍ବ
ଇଷ୍ଟପା ଦେଇ ରାଧାନାଥ ରଥ

ଏହାର ପରିଚାଳନା ଦ୍ୟାନିତି ଗ୍ରହଣ
କରିଥିଲେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
'ସମାଜ'ର ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ
ଜୀବନର ଶେଷ ନିଶ୍ଚାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ
୧୯୩୦ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ଏ
ତାରିଖରୁ ସମାଜର ଦେନିକ
ସମ୍ବଲଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଦେନିକ
ସମାଜ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ
୧୯୨୮ ମସିହାରେ ଶାଶ୍ଵତଭୂଷଣ
ରଥଙ୍କ ସମ୍ପାଦନାରେ ଦେନିକ
'ଆଶା' ଆସ୍ତପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇଥିବ
ଦେନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ
'ଆଶା'କୁ ପ୍ରଥମ ଦେନିକ ଭାବରେ
ବିଚାର କରାଯାଏ । ଦେନିକ
ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ
୧୯୧୩ ମସିହାରେ ଏହା ସାପ୍ତାହିକ
ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ ଜନନାୟକ ଉକ୍ତରୁ
ହରେକୁ ମହତାବ ପୂର୍ବରୁ
ମସିହାରେ ସାପ୍ତାହିକ 'ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର
ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ
ଏହା କଟକରେ ବୁଝସୁଦର ଦାସଙ୍କ
ମୁକୁର ପ୍ରେସରେ ଛପା ପାଉଥିଲା ।
ଜାତୀୟ କବି ବୀରକିଶୋର ଦାସ
ଏହାର ମୁଦ୍ରାକର ଓ ପ୍ରକାଶକ
ଥିଲେ । ୧୯୩୦ ମସିହାରେ ଅଞ୍ଚଳ
ସମୟ ପାଇଁ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଦେନିକ
ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।
ମାତ୍ର ଉକ୍ତର ମହତାବ ଇଂରେଜ
ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧୀ ରାଜନୈତିକ
କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ଯୋଗ୍ଯ
ସରକାରୀ କୋପଦ୍ରିଷ୍ଟରୁ ଏହା ବନ୍ଦ
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଦେଶ ସାଧାନତ
ପାଇବାର ଏକ ସାପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ
୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ତାରିଖରୁ
ପ୍ରଜାତନ୍ର ନିଯମିତ ଭାବରେ
ମହତାବ ଶେଷ ନିଶ୍ଚାସ ତ୍ୟାଗ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସମ୍ପାଦକ
ରହିଥିଲେ । ମହୁରୀ ରାଜା କୃପାସିଦ୍ଧ
ନରେନ୍ଦ୍ରବେବଙ୍କ ଉଦୟମରେ
ତିନୋଟି ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଭାତ
(ଦେନିକ), ଶିଶିର (ମାସିକ) ଏବଂ
ନବୀନ (ସାପ୍ତାହିକ) ଭାବେ ପ୍ରକାଶ
ପାଉଥିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ପ୍ରଭାତ
ଓ ଶିଶିରର ପ୍ରକାଶନ ବନ୍ଦ
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେବେ ନବୀନ
୧୯୩୦ରୁ ଅଦ୍ୟାବଧ ନିରବଜ୍ଞିନ୍ଦ୍ର
ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ୧୩ ବର୍ଷରେ
ପଦାର୍ପଣ କରିଛି । ସଂପୁତ୍ର
ରବିରଥଙ୍କ ସଂପାଦନାରେ ଏହା
ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆସୁଛି । ୧୯୭୧
ମସିହାରେ ବିଜୁ ପଞ୍ଜନାୟକ
ଓଡ଼ିଶାର ଶାସନଭାର ହାତକୁ
ନେବା ପରେ 'କଲିଙ୍କ' ନାମରେ
ଏକ ଦେନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ବିଶିଷ୍ଟ ସମାଜବାଦ
ନେତା ମନମୋହନ ମିଶ୍ର ଏହାର
ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ଓ ପରେ
ପରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଏହାର
ସମ୍ପାଦନା ଦ୍ୟାନିତି ନେଇଥିଲେ ।

ଏହା ଦୀର୍ଘ ୧୧ ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବାରେନ ମିତ୍ର ଜନକଳ୍ୟାଣ ପକ୍ଷିକେଶନ ଗଠନ କରି ୧୯୭୭ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୧୪ ତାରିଖରେ ‘ଜନଶକ୍ତି ନାମରେ ଏକ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାର ତତ୍କାଳୀନ ଉପବାଚକ୍ଷ୍ଵତ୍ତି ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର ଏହାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସତଙ୍କ -ଜନକଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଶମତାସୀନ ହେବା ପରେ ରାଜନୈତିକ କାରଣରୁ ଜନଶକ୍ତି ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେବାରୁ ଏହାର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

୧୯୭୭ ମସିହାରେ ନାନ୍ଦିନୀ ଶତପଥୀ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବ ପରେ ତାଙ୍କ ପିତା ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟକୁ କାଳି ଛୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଗଠିତ ସମାଜବାଦୀ ସୋସାଇଟି ଆନ୍ଦୂଳକ୍ୟାରେ ୧୯୭୪ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୪ ତାରିଖରେ ଦୈନିକ ‘ଧରିତ୍ରୀ’ ଆପ୍ରପକାଶ କଲା । ପ୍ରଥମେ ରାମନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଥିଲେ ସମ୍ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ଶତପଥୀଙ୍କ ପ୍ରତିକାଳିତ ଶତପଥୀ ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଗଣଭନ୍ଦ ପରିଷଦ ପକ୍ଷରୁ ‘ଗଣଭନ୍ଦ ନାମରେ ଏକ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଓ ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଦେଓ, ପରେ ଏହା ‘ସ୍ବାରାଜ୍ୟ’ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପୂର୍ବରୁ ୧୯୪୧ ମସିହାରେ ବାଳକୃଷ୍ଣ କରଙ୍ଗ ସମ୍ପାଦନାରେ ଦୈନିକ ‘ମାତୃଭୂମି’ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ପରେ ଗୌରତ୍ନ୍ତ ରାତିତ ଓ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବିଚିତ୍ରାନ୍ତ କର ମାତୃଭୂମିର ସମ୍ପାଦନା ଦାୟିତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କିଛିଦିନ ପାଇଁ ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ବିଭୂଧେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଥିଲେ । କେତେକ କାରଣ ଯେବୁମାତୃଭୂମିର ପ୍ରକାଶନ ବନ୍ଦ ହୋଇପାଇଥିଲା ।

୧୯୮୦ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଇତିହାସରେ ଏକ ବୈପ୍ଲବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ସାମ୍ବାଦିକତାରୁ ରାଜନୀତିକୁ ଆଦିମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ଜାନକ ବଲ୍ଲଭ ପାଟ୍ଟନାୟକ, ସମ୍ବାଦପତ୍ରକୁ ଏକ ଶିଳ୍ପର ମାନ୍ୟତା ଦେଲେ । ଏହାଫଳରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ନିମିତ୍ତ ଜମି, ଗୃହ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ରଣ୍ଧା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁରିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା । ଦୀର୍ଘଦିନରୁ ବନ୍ଦ ହେଇଥିବା ଶଶିଭୂଷଣ ରଥଙ୍କ ଆଶା ‘ଦୈନିକଆଶା’ ଭାବେ ୧୯୮୨ ଫେବୃଆରୀ ୧୦

ତାରିଖରେ ସ୍ଵର୍ଗତ ବୃଦ୍ଧାବନ
ନାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଲା । ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେଇ
ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅନେକ
ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଇଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ
ମିଡ଼ିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଆନ୍ଦୂକ୍ଲାଯର୍ୟରେ
୧୯୮୪ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୪
ତାରିଖ, ବିଜୟା ଦଶମୀ ଦିନ
ଆସ୍ତରପ୍ରକାଶ କଲା ଦେବୀକ
'ସମ୍ବାଦ' । ପ୍ରଭାତୀ ସଂସ୍କରଣ
ପ୍ରକାଶନରେ ଇଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ମିଡ଼ିଆ ଏକ
ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲା । ବିଶିଷ୍ଟ
ସାହିତ୍ୟକ ସୁରେଣ୍ଟ ମହାନ୍ତି ସମ୍ବାଦର
ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ । ପରେ
ସୌମ୍ୟରାଜ୍ୟନ ପଚାନ୍ୟକ ସମ୍ପାଦକ
ଦାୟିତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଆଶୀ ଦଶାନ୍ତିରେ ସକ୍ରିୟ
ରାଜନୀତିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଓ
ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟର
ଉପମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ବସନ୍ତ
କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ ନବେ ଦଶାନ୍ତିରେ
ଏକ ଦେବୀକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରି
୧୯୯୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୨
ତାରିଖ ଗାନ୍ଧୀ ଜୟନ୍ତୀ ଦିନ ତାଙ୍କୁ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ । ଆଶାର୍ବାଦ
ପକ୍ଷିକେଶନ୍ ପକ୍ଷରୁ ସେବିନ
ଦେବୀକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ସମୟ'
ଜନ୍ମଲାଭ କଲା । ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶକ
ଓ ଲକ୍ଷସଂତତି ସାହିତ୍ୟକ ସାତକତ୍ତି
ହୋତା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ରହିଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍‌ବନ୍ଧ ତୁର୍କ୍ ନେତା ଭାବରେ
ପରିଚିତ ଥିବା ପ୍ରବ୍ୟମ୍ବ ବଳ
୧୯୭୨ ମସିହାରେ ଖାଣ୍ଡିମିଙ୍ଗଳା
କଟକରୁ 'ପ୍ରଗତିବାଦୀ' ନାମରେ
ଏକ ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ଏହା ଦେବୀକରେ ପରିଶତ
ହୋଇଥିଲା । ୧୯୭୯ ମସିହାରୁ
ଏହା ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ
ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆସୁଛି । ଶ୍ରୀ ବଳ
ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସମ୍ପାଦକ
ରହିଥିବା ବେଳେ ସାମ୍ବାଦିକ ରବି
ଦାସ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ।
ପରେ ପ୍ରଗତିବାଦୀରୁ ଅଲଗା
ହୋଇଯାଇ ୧୯୯୯ ମସିହାରୁ
ଦେବୀକ 'ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷନ' ନାମରେ
ଏକ ଦେବୀକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ବୁଝୁପୁର ସହରରୁ
୧୯୯୭ ମସିହାରେ ସ୍ଵର୍ଗତ କାଳି
ଚରଣ ପଣ୍ଡାଙ୍ଗ ଉତ୍ସମରେ 'ଅନୁମା
ଭାରତ' ନାମରେ ଏକ ଦେବୀକ
ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଦିର୍ଘବିନ ହେଲା
ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ୨୦୧୦ରେ
ସୁମା ରିଏଲ ମିଡ଼ିଆ ନାମରେ ଦେବୀକ
"ପ୍ରମେୟ", ୨୦୧୨ରେ ନିର୍ଭୟ୍ୟ
ପକ୍ଷିକେଶନ ନାମରେ ନବାନ ଦାଶ
ନାମରେ 'ନିର୍ଭୟ୍ୟ' ଓ ୧୫ ଅଗଷ୍ଟ
୨୦୧୪ରେ ଦେବୀକ ଏଇ ମିଡ଼ିଆ
ଏଣ୍ ପକ୍ଷିକେଶନ ନାମରେ
'ନିତିଦିନ' ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆସୁଛି ।
ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ
ପୃଷ୍ଠପୋଷକତାରେ ସାପ୍ତାହିକ
ସକାଳ ୨୦୨୦ରେ ଦେବୀକ
ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ।

ମାସ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାର୍ଗଶିର

କାହାପାଇଁ ଧନର ମାସ ତ କାହା
ପାଇଁ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି ଆଉ କାହାପାଇଁ
ପୁଣ୍ୟର ମାସ ମାର୍ଗଶିର । ବିଲ, ବାତି
ଚାରିଆତେ ଶାସ୍ୟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ତାଷା ମୁହଁରେ ହସ, ସୋରିଷ
କ୍ଷେତର ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା ଓ ଗେଣ୍ଠୁ
ଫୁଲର ସମ୍ମାର ଭିତରେ ସଜେଇ
ହୋଇ ଆସେ ମାର୍ଗଶିର । ଏହି
ମାସକୁ ବିଭଗାନ ନିଜ ସ୍ଵରୂପ
ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ବିଲର ସୌନ୍ଦର୍ୟକୁ ଦେଖୁ ମର୍ଯ୍ୟ
ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଚାଲି ଆସନ୍ତି
ବୋଲି ପୋରଣୀକ ଆଖ୍ୟାନ ରହିଛି ।
ଥରେ ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏକ ଗରିବ କୃଷକ
ଘରେ ଛୋଇ ରହିଥିବାର ଏକ
କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏହି ମାସର
ଗୁରୁବାରରେ ଶୁଦ୍ଧି ନାମକ
ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆରାଧନା
କରିବା କଥା ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚମା ଯୁଗାୟ
କବି ବଳରାମ ଦାସ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ
ଗାତ୍ରାର ୧୦ମ ଅଧ୍ୟାୟ
ବିଭୂତି ଯୋଗ (ଶ୍ଲୋକ-
୩୪)ରେ ଭଗବାନ ନିଜ
ସ୍ଵରୂପ ବିଷୟରେ କହିଛନ୍ତି -
ବୃଦ୍ଧତ୍ୱାମ ତଥା
ସାମାନ୍ୟାମ ଗାୟତ୍ରୀ
ଛନ୍ଦସାମନ୍ତରମ ।

ମ । ସ । ନ । ମ ।
ମାର୍ଗଶିର୍ଷେହମୃଦ୍ଧକାମ । କୁସୁମା
କରେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସାମବେଦର
ସ୍ତୋତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ବୃହତ୍ ସାମ, ଛନ୍ଦ ରୂପି ମନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ
ଗାୟତ୍ରୀ, ମାସମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ମାର୍ଗଶିର ଓ ରତ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତ ।
ଏଣୁ କୁହାଯାଏ ମାସ ଉତ୍ତରରେ
ମାର୍ଗଶିର ଶୈଷିଷ୍ଠ । ମାର୍ଗଶିରରେ
ଉଚନବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଞ୍ଜଳିନାଙ୍କୁ
ଗାତାସାର କହିଥିଲେ । ଏଣୁ ଏ
ମାସରେ ମାତାର ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାୟ
ପଢ଼ିବା ଓ ବୁଝିବା ଉଚିତ ।
ଦେବତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଷକୁ
ଏକ ଦିନ ଗଣା ଯାଉଥିବା ବେଳେ
ମାର୍ଗଶିର ହେଉଛି ଦିନର
ବାହୁମନ୍ତ୍ର । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ମାନବଲୋକରେ ଏହି ମାସରେ
ଶୀଘ୍ରରାୟ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ।
ଡେଣୁ ଜଣର ପ୍ରସିଲାଗି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ
ସମୟ । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତା'ର ପହିଲି
ଧାନକୁ ଅମାଳ କରି ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ
ଅର୍ପଣ କରିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ
ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ ମାଣ୍ଡଳା
ଗୁରୁବାର ପୂଜା କରିଥାଏ ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ଯୋଗ୍ବ୍ରତ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ତା'ର ଅମାର ଧନ ଓ
ଧାନରେ ପୁରି ରହୁ ଏହା ହିଁ ପ୍ରାର୍ଥନ
କରିଥାଏ ।

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରିୟ : ମୃଗଶିରା
ନନ୍ଦତ ଅନୁସାରେ ଏହି ମାସର ନାମ
ମାର୍ଗଶିର ହୋଇଛି । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର
ଭାରି ପ୍ରିୟ ଏଇ ମାସ । ସେଥିପାଇଁ
ମାସର ପୃତି ଗୁରୁବାର ଦିନ
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୂଜା କରାଯାଏ ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଆଶାର୍ଵଦ ସ୍ଵରୂପ ଏଇ
ମାସରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଧନ
ସମ୍ପର୍କ, ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଓ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପୁରି
ରହିଥାଏ । କାହିଁକିନା ଏହା ପୂର୍ଣ୍ଣତାର
ମାସ । ଶର୍ଷାଶାମଳା ଧାନବିଲ ଠାରୁ
ଆରମ୍ଭ କରି ଘର ଦ୍ୱାର ସବୁଆଡ଼ୁ
ଖାଦ୍ୟଶାସ୍ୟ ଅମଳ ହୋଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ରହିଥାଏ । ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟର
ଦେବୀ ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଏହି ମାସ
ଏତେ ଭଲ ଲାଗେ ଯେ ସେ
ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ ପାରିଲା ଧାନ

ହେଲାକ ବରଦାନ ଦେଇଥାକ୍ଷି ବୋଲି
 ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ଖଟୁଳି ଉପରେ ଏକ
 ମାଣରେ ଧାନ ଭର୍ତ୍ତା କରି ମାଆ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଆବାସନ କରାଯାଏ । ଏହା
 ଉପରେ ଧାନର ଏକ ବେଣ୍ଟି ମଧ୍ୟ
 ରଖାଯାଇଥାଏ । ଧାନକୁ
 ନାମକ
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ସେଥିରେ
 ତାଙ୍କର ଅତି ପିଯ୍ ପନ୍ଥ ଓ ଗେଣ୍ଟୁ
 ଫୁଲ ଦେଇ ପୂଜାର୍ତ୍ତନା
 କରାଯାଇଥାଏ । ମାଣରେ ଧାନ ରଖି

[View Details](#) [Buy Now](#)

ଗୁରୁବାର ଓଷାର ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
 ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି ଫୋଟି ଚିତା
 ଆଙ୍ଗିବା । ଆଗକାଳରେ ଲୋକେ
 ନିଜିର ମାଟି ଘରକୁ ଗୋବରରେ
 ଲିପାପୋଛା । ଓ ପରିଷ୍କାର କରି
 ସେଥିରେ ଫୋଟି ଆଙ୍ଗୁଥିଲେ ।
 ଏଥିପାଇଁ କେତେ ଦିନରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।
 କାନ୍ଦୁମାନଙ୍କରେ ବିଭିନ୍ନ
 ଡିଜାଇନରେ ଫୋଟି ଚିତା

କର୍ମପାତ୍ରଧାରୀ | ଏହାହାଦୁ

କରାୟାଇଥାଏ । ଏହାବାଦ
ଗୁରୁବାର ଦିନ ଘରର ଅନ୍ୟ ସବୁ
ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର
ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବାର ବିଧୁ ରହିଛି ।
ଚିତ୍ରରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦ ପଢ଼ୁ
ଆଦି ଆଙ୍କିଲେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହୃଦୟ
ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ
ରହିଛି । ଗୁରୁବାର ଖୋଟି
ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଅରୁଆ ଚାଉଳର
ପିଠକୁ ବ୍ୟବହାର କରାୟାଏ ।
ଖୋଟିତାର ଏଇ ପରମରା
ଏବେ ବି ରହିଛି । ଅବଶ୍ୟ ସହରରେ
ଆଉ କନ୍ତୁ ମାନଙ୍କରେ ଖୋଟି
ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପଦାୟର କାନ୍ତରେ
ଏବେ ବି ଖୋଟି ଚିତ୍ର ଦେଖୁବାକୁ
ମିଳିଥାଏ । ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଏଇ
ପରମରାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖୁବା ପାଇଁ
ଏବେ ରାଜ୍ୟପରିରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଦୟମ
ମଧ୍ୟ କରାୟାଉଛି । ଅନେକ

ସମୟରେ ସରକାର ତଥା ବିଭିନ୍ନ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇ ଆଜିବା
ପ୍ରତିଯୋଗିତା । ଆୟୋଜନ
କରାଯାଇ ଏହି ପରମ୍ପରାକୁ ବଞ୍ଚି
ରଖିବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରହିଛି ।

ଖଳା ଲିପା : ଚାକାମାନେ ଧାନ
ଅମଳ ପାଇଁ ଧନ ଖଳା ତିଆରି
କରିଥାନ୍ତି । ଖଳାକୁ ଗୋବରରେ
ଲିପି ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇ
ଆଜିଥାନ୍ତି । କାହିଁକି ନା ଧାନ ରୂପରେ
ମହାଲକ୍ଷ୍ୟ । ତାର ଖଳାକୁ ବିଜେ
କରିବେ ବୋଲି ଚାଷ ବିଶ୍ୱାସ
ରଖିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଧାନ ଖଳାରେ
ଥିବା ମେରିଖୁଣ୍ଡକୁ ଫୁଲ ସିଦ୍ଧିର ଦେଇ
ପାଇଁ କରିଥାଏ ।

ଧଳା ଧାନ ପୂଜା: ମାର୍ଗଶିର
ମାସରେ ପ୍ରଥମ ଧାନ ଅମଳ ଆରମ୍ଭ
ହୁଏ । ତାଣୀ ତା'ର ଖଳାକୁ ଧାନ
ହଳା ଆଣିଥାଏ । ଧାନ ଅମଳ କରି
ଘରକୁ ଆଣିବା ଆଗରୁ ତା'ର
ଘରଣା ଏଥରୁ ଧଳା ଧାନର ଶିଖାକୁ
ବାଛି ବାହାର କରିଥାଏ । ଏହି
ଧାନର ଶିଖାରେ ଦେଣା ବାନି ମେଣ୍ଡି
ବା ବେଣ୍ଟି ପ୍ରସୁତ କରିଥାଏ ।
ଏହାକୁ ଶୁଖାଇ ଅତି ଯନ୍ତ୍ର ଓ
ଆଦରରେ ରଖୁଥାଏ । ଗୁରୁବାର
ଓଷାର ପୂର୍ବ ଦିନରୁ ଘର ଦ୍ୱାର
ଅଣଣା ଓ ଘରର ଚାରିପାଖ
ଗୋବର ମାଟିରେ ଲିପା ପୋଛା
କରି ପରିଷାର କରିଥାଏ । ଅମଳ
ପରେ ଖଳାରେ ସେହି ସବୁ ଧାନର
ଦାନ ଅନ୍ତିମ ଓ ଧନର ଦେବୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ
ଆଶିଷ ବୋଲି ମାନି ଓଷା ପାଳନ
କରାଯାଇଥାଏ ।

ବିଲରେ ପରିଶ୍ରମ କରିଥାଏ । ଆଉ
ଏଇ ମାସରେ ତାର ପରିଶ୍ରମ
ଫଳରେ ରୂପ ନେଇଥାଏ । ଧାନ,
ବିରି, କୋଳଥ ଆଦି ସମସ୍ତ
ପ୍ରକାରର ଶସ୍ୟ ଅମଳ ଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇଥାଏ । ପାତିଲା ଧାନ କେଷଟକୁ
ଦେଖୁ ଚାଷୀ ମନ ଖୁସିରେ ଭରି
ନାଗିତଠେ । ତେଣୁମାର୍ଗିର ମାସକୁ
ହିଁ ଚାଷୀ ପାଇଁ ଅମଳ ମାସ
କୁହାଯାଏ । ଚାଷୀ ବିଳକୁ ଧାନ କାଟି
ଏସବୁକୁ କିମ୍ବା ଟ୍ରାକ୍ଟର ସହାୟତାରେ
ଦେବାହି ଆଣେ ଖଳାକୁ । ଧାନକୁ
ଅମଳ କରିବା ପାଇଁ ଖଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିଥାଏ । ଖଳାରେ ବଳଦ
ସାହାୟ୍ୟରେ ବେଙ୍ଗଳାପକାଇ ଶସ୍ୟ
ଅମଳ କରିଥାଏ । ଏହା ପରେ ଶସ୍ୟ
ସବୁକୁ ବର୍ଷକ ପାଇଁ ଅମାରରେ
ବାଦି ଦ୍ୟାମୀ ।

କୁଆ ଖାଇ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ:
ମାଣବସା ସାଧାରଣତେ କୁଷି ଉଚିକ
ପର୍ବର୍ତ୍ତ । ଏହି ପର୍ବର୍ତ୍ତରେ ମହାଲଙ୍ଘାଙ୍କ
ପାଖରେ ସବୁକିଛି ନୂଆ ଧାନରେ ହୁଁ
ହୋଇଥାଏ । ନୂଆ ଅମଳ
ହୋଇଥିବା ଧାନରେ ପିଠାପଣା
ହୋଇ ଭୋଗ ଲାଗିଥାଏ । ଆଉ
ସେଇ ନୂଆ ଧାନର ଚାଉଳରେ ବି
ଶୋଟି ବିତାହେବା ସହ ନୂଆ ଧାନକୁ
ମାଣରେ ରଖୁ ପୁଜା
କରାଯାଇଥାଏ । ଠିକ୍ ଏଇ ଭଳି
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ନୂଆ ଖାଇ
ପର୍ବର୍ତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କର ଧାନ ଅମଳ
କରି ପ୍ରଥମେ ଘରର ଇଷ୍ଟ ଦେବୀଙ୍କୁ
ଅର୍ପଣ କରିବାର ପରମାଣୁ
ରହିଥାସିଛି ।

ଶୋଟି ବିତା: ମାଣବସା

ପୁରେ ସରକାର ତଥା ବିଭିନ୍ନ
ଶାନ ପକ୍ଷରୁ ଝୋଟି ଆଜ୍ଞିବା
ଯୋଗିଛି । ଆୟୋଜନ
ଯାଇ ଏହି ପରମ୍ପରାକୁ ବଞ୍ଚିଲ
ବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରହିଛି ।
ଖେଳା ଲିପା : ବାଷାମାନେ ଧାନ
ଲ ପାଇଁ ଧନ ଖଳା ତିଆରି
ଥାଏ । ଖଳାକୁ ଗୋବରରେ
ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଝୋଟି
ଥାଏ । କହିଛି ନା ଧାନ ରୂପରେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାର ଖଳାକୁ ଦିଜେ
ବେ ବୋଲି ଚାଷୀ ବିଶ୍ୱାସ
ଆଏ । ଏଥୁପାଇଁ ଧାନ ଖଳାରେ
ମେରିଖୁଣ୍ଡକୁ ଫୁଲ ସିଦ୍ଧୁର ଦେଇ
କରିଥାଏ ।

ପୁଜା ଧାନ ପୁଜା : ମାର୍ଗଶିର
ରେ ପୁଧମ ଧାନ ଅମଳ ଆରୟ
। ତାଣୀ ତା'ର ଖଲାକୁ ଧାନ
ଆଣିଥାଏ । ଧାନ ଅମଳ କରି
କୁ ଆଣିବା ଆଗରୁ ତା'ର
ଶା ଏଥରୁ ଧଲା ଧାନର ଶିଖାକୁ
ବାହାର କରିଥାଏ । ଏହି
ର ଶିଖାରେ ଦେଖା ବାନ୍ଧି ମେଣ୍ଟି
ବେଣ୍ଟି ପୁଷ୍ଟ କରିଥାଏ ।
କୁ ଶୁଖାଇ ଅତି ଯନ୍ତ୍ର ଓ
ରରେ ରଖିଥାଏ । ଗୁରୁବାର
ର ପୂର୍ବ ଦିନରୁ ଘର ଦ୍ୱାର
ଣା ଓ ଘରର ଚାରିପାଖ
ବର ମାଟିରେ ଲିପା ପୋଛା
ପରିଷାର କରିଥାଏ । ଅମଳ
ର ଖଲାରେ ସେହି ସବୁ ଧାନର
ଅନ୍ତିମ ଧନର ଦେବୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ
ବୋଲି ମାନି ଓଷା ପାଳନ
ପାଇଥାଏ ।

ଅବଶିଷ୍ଟଣ ଫମ ପୁଷ୍ଟାରେ

କୋ କୁଡ଼ପ୍ରେସର

ସାଧାରଣତଃ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରେସର ବା ରକ୍ତଚାପ ଦୂଇ ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ-ଲୋ
ତପ୍ରେସର ଏବଂ ହାଇ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରେସର । ତେବେ ଏପରି ସ୍ଥାନ୍ମୁ ସମସ୍ୟାକୁ ଆବୋ
ଦହେଳା କରିବା ଠିକ୍ ନାହିଁ । ନିୟମିତ ସମୟ ଅନ୍ତରାଳରେ ଏହାକୁ ମାଧ୍ୟମରେ
ହ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଔଷଧ ଖାଇବା ଦରକାର । ତେବେ ଲୋ
ତପ୍ରେସର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଧାନ ଦେବାକୁ ପଢ଼ିଥାଏ । ଏହାଠାରୁ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ
ଛାଇବା ଲାଗି ଆଇନାଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଖାଆନ୍ତୁ । ଏହାବ୍ୟତତ ଫାଇରମୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ
ବଂ ଓଟ୍ଟସ୍ ଏପରି ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ବେଶ ଉପକରଣ । ଡାର୍କ ଚକୋଲାଇସ୍ ଲୋ
ପ୍ରସରକୁ ଆନ୍ତରିକ କାଣ୍ଠରେ ନିୟମିତ ରକ୍ତରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ
ଦି ଦୂଇ ପାଖୁଡ଼ା ରସିଯା ଖାଆନ୍ତି ତେବେ ଏହି ପ୍ରେସର କେତେକଣ୍ଠରେ
ପ୍ରସରକୁ ରହିଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଅଛୁର ସାମିଲ କରନ୍ତୁ ।

ଉତ୍କଳଧୀନ ଉଚ୍ଚବାନ ।

ଉକ୍ତର ମଣିଳ
ଉଦେଶ୍ୟରେ ଉଚାନ
ସବୁକିଛି କରିପାରନ୍ତି ।

ଆଜିର ଚିନ୍ତନ

ଏପରି କି କରିଥିବା ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମଧ୍ୟ ଭଙ୍ଗ କରିପାରନ୍ତି । ଭକ୍ତବନ୍ଧୁଙ୍କ
ଉତ୍ତରାନ୍ତର କହିବା ମୂଳରେ ଏହି ପୂର୍ବ ସତ୍ୟ ଦିନ୍ୟମାନ । ଦେବତା
କାଠରେ ନଥାନ୍ତି, ପଥରରେ ନଥାନ୍ତି, ମାଟିର ମୁଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ନଥାନ୍ତି;
ଉତ୍ତରରେ ହଁ ଥାନ୍ତି । ଉପରୋକ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ମଣିଷ କରିଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
ଆରାଧନ । ସେହି ଭାବର ଡୋରି ଯେତେ ଦୃଢ଼, ବନ୍ଧନ ସେତେ ନିବିଡ଼ ।
ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କର ଏହିଭିତ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ
ଉତ୍ତରାନ୍ତ ଶ୍ରାକୃଷ୍ଣ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥାଏ, ଏହି ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧରେ
ଅଧର୍ମର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକ କୌରବ ପକ୍ଷର ମଧ୍ୟମହା ରଥୀ ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ଟଳି
ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି । କୁରୁରାଜ ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନଙ୍କର ଚିତ୍ତା ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ ।
ଦିବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଶଙ୍କାରେ ମ୍ରିଯମାଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନ କ୍ରୋଧାଦି ହୋଇ
ପିତାମହ ଭାଷ୍ଟଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ- ‘ପିତାମହ !
ଏକ ଏକ କରି ଆମପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଯୁଦ୍ଧଭୂମିରେ ବାରଗତି ପ୍ରାସ
ହେଉଛନ୍ତି, ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ସୈନ୍ୟ କ୍ଷୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଏକପକ୍ଷରେ ଆପଣା
ଆମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ରହି ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଆପଣଙ୍କ ମନ
ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ । ଆପଣଙ୍କ ଭଲି ଜଣେ ଅଜେଯ ଯୋଦ୍ଧା, ଇହା
ମୃତ୍ୟୁର ବର ପାଇଥାବା ମହାରଥାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଆଚରଣ ଆବୋ
ଶୋଭନାୟ ନୁହେଁ । ଏହା ମୋତେ ଦୁଃଖ ଦେଉଛି ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି କରୁଣୀ ଶୁଣି ପିତାମହ ରାଗରେ ଅଶ୍ରମାଳୀ
ହୋଇ କହିଥିଲେ- ‘ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନ ! ତୁମେ ଠିକ୍ କହୁ ନାହିଁ । ପାଞ୍ଚବମାନଙ୍କୁ
ମୁଁ ଅଧିକ ଜଳପାଏ ସତ, ହେଲେ ମୁଁ ତ ତୁମ ପକ୍ଷରୁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଣୀ ।
ତାହିଁଲେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚବମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରହି କିଛି ବି କରିପାରିବି ନାହିଁ ।
ଏବେ ଯାଆ, କାଳି ଯୁଦ୍ଧରେ ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚବଙ୍କର ଅତ୍ର ହୋଇଯିବ । ଏହା
ଜାଣିବାକୁ ପାଇ କହିପାରା ଶାକୁଷ୍ଟ ଲଜ୍ଜା ହସିଥିଲେ । ଯନ୍ତ୍ରଣିର ଆଶର୍ଵ୍ୟ
ହୋଇ କହିଥିଲେ- ‘ସମ୍ମନରେ ଏତେ ବଡ଼ ବିପଦ, ଅଥବ ଆପଣ
ହସ୍ତକ୍ଷଣି ଯେ ?’ କଷ୍ଟଜୀ ଅଭୟ ବାଣୀ ଥିଲା, ଏନେଇ ବିକ୍ଷିତ ହୁଆନାହିଁ ।
ଏହି ବିପଦକୁ ଅବଶ୍ୟ ଟାଳି ଦିଆଯିବ । ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କି କହିଥିଲେ-
‘କାଳି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ ତୁମକୁ ଭାଷ୍ଟଙ୍କ ଶିରିରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । କୁରୁପତି
ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନଙ୍କ ପର୍ବତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଶିରିରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଆଶିଷ ଡିକ୍ଷା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ।’ ଯୋଜନା
ଅନୁସାରେ ଦ୍ରୌପଦୀ ଶାକୁଷ୍ଟଙ୍କ ସହ ଭାଷ୍ଟଙ୍କ ଶିରିରକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ପାଦୁକାର ଭିନ୍ନ ଶରୀର ଭାଷ୍ଟ ପିତାମହ କାଳେ ବାରି ନେବେ, ଏ ନେଇ
ତାଙ୍କର ପାଦୁକାକୁ ଶାକୁଷ୍ଟ ହାତରେ ଧରିଆନ୍ତି । ଶିରିର ଭିତରକୁ ଯାଇ
ପିତାମହଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଶାକୁଷ୍ଟ । ଦ୍ରୌପଦୀ
ପ୍ରଶାମ କରନ୍ତେ, ଭାଷ୍ଟ ପୂର୍ବବତ୍ ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନଙ୍କ ପର୍ବତ ଭାବି କହିଥିଲେ-
‘ଅଖଣ୍ଡ ସୌଭାଗ୍ୟବତୀ ହୁଆ । ଏହା କହିଯାଇ ଆଖି ଖୋଲିବା ପରେ
ଦେଖିଥିଲେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମନରେ ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ । ଆଶ୍ରୟର ସାମା ନଥିଲା
ତାଙ୍କର । ପଚାରିଥିଲେ ତୁମେ ! ଏଠାରେ କାହିଁକି ? ମନକୁ ଆସିଥିଲା
ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ଆଶାର୍ବଦ କିଥା । ପରେ ପରେ କହିଥିଲେ-
ହେଲେ ତୁମକୁ ଶିରିରକୁ ଆଶିଲା କି ଏ ? କିଛି ଗୋଟାଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଆସିଛ ନିଶ୍ଚୟ । ଅନ୍ତରାଳରେ ଥିବା ଶାକୁଷ୍ଟ ସମ୍ମନକୁ ଆସି କହିଥିଲେ-
‘ପିତାମହ ! ଏବେ ପାଞ୍ଚବମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ହେବ ? ପିତାମହଙ୍କ
ନଜିରରେ ପଡ଼ିଥିଲା ଶାକୁଷ୍ଟ ଧରିଥିବା ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ପାଦୁକା ଉପରେ ।
ଉତେର ଦେଇଥିଲେ- ‘ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚ ପର୍ବତ ପାଦୁକା ସ୍ଵର୍ଗ ଶାକୁଷ୍ଟ
ହାତରେ ଧରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କି ଏ ଅବା କ’ଣ କରିପାରିବ ? ଯାଅ
କୃଷ୍ଣ, ପାଞ୍ଚବମାନଙ୍କୁ ଅଭୟ ଦେଲି ; କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁମେ ତୁମର ପ୍ରତିଜ୍ଞା
ଭଲ୍ଲ ଲନ୍ତୁ ।’

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଶ୍ଵାକୃଷ୍ଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧାରଣ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି
କହିଥୁଲେ । ନାରାୟଣୀ ସେନା ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅସ୍ତ୍ର ଧାରଣ କରି
ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥୁଲେ; କିମ୍ବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର କୌରବ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ
ହତ୍ୟା କରୁଥିଲା ବୋଲି ପିତାମହ ଭାଷ୍ଟ ଜାଣି ପାରିଥୁଲେ । ଶ୍ରଦ୍ଧା,
ଉଦ୍‌ଦେଖିବା ଭାବର ବନ୍ଦନରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିବା ଉତ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଭଗବାନ
ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବି ଭାଙ୍ଗ କରିପାରନ୍ତି ।

ଶିଳ୍ପି

ବର୍ଷ ୨୦୨୩, ମୁଖ୍ୟା- ୪୩, ଲୀଳା - ଲୀଳା ନାମେମ୍ବର ୨୦୨୩

ଦେଶରେ ନକଳି ଖାପଧ

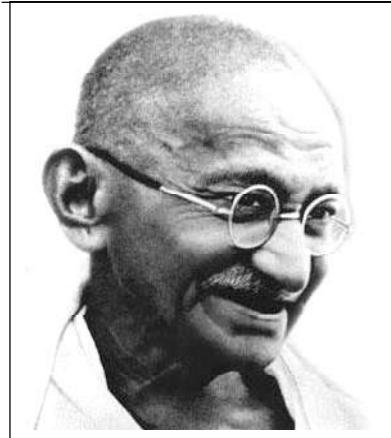
ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଗଠନ (ହୁ) ପକ୍ଷର ଆଜଳନ କରାଯାଇଛି ଯେ
ଭାରତୀୟମାନେ ବାର୍ଷିକ ମୋଟ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ଓ ଚିକିତ୍ସା ବାବଦରେ ସେମାନଙ୍କ ମୋଟ
ବ୍ୟପନ ପ୍ରାୟ ୨୭ରୁ ୨୫ ଶତାଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ହାତରୁ ବ୍ୟାୟ କରନ୍ତି ।
ଚିକିତ୍ସା ବାବଦରେ ଯେଉଁକି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ତାହାର ୩୦ ଶତାଂଶ କେବଳ ବିଭିନ୍ନ
ପ୍ରକାରର ଔଷଧ କିଣାରେ ଯାଏ । ଏହି ସଂମ୍ବୁ ପୁଣି କହିଛି ଯେ ଭାରତରେ
ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୧୦.୫ ଶତାଂଶ ନକଳି ।
ଜାତିସଂଘର ଆଜଳନ ଅନୁସାରେ ଭାରତରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଔଷଧର ୨୦
ଶତାଂଶ ନକଳି । ଭାରତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ସଂଘ (ଆସୋଚାମ)ର ତଥ୍ୟ
ଅନୁସାର୍ୟ ଭାରତୀୟ ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଔଷଧ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରାୟ ୨୫ ଶତାଂଶ ନକଳି କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବାନାର । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ
ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ସେବାର ସ୍ଥିତିକୁ ଅଧିକ ଜଟିଳ କରିବାରେ
ଲାଗିଛି ।

ରସାୟନ ଓ ସାର ମନ୍ଦିଳଯୁ ଅଧୀନରେ ଥୁବାଓଷଧ ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ
ବିବରଣୀ ୨୦୨୦-୨୧ ଅନୁସାରେ ଔଷଧ ଉପାଦନର ପରିମାଣ ହିସାବରେ
ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ଵରେ ଭାରତ ଦୃତୀୟ ସ୍ଥାନ ଓ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଆପାରରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ
ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ଭାରତୀୟ ଔଷଧ ବଜାରର ଆକାର ପ୍ରାୟ ୧୮ ଶହ କେଟି
ଉଲାରରୁ ଉଚ୍ଚ । ସେଥିଥରୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହ କେଟି ଉଲାରରୁ ଉଚ୍ଚ କାରବାର
କେବଳ ନକଳି ଔଷଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ୍ୟ ଉପକରଣ ବର୍ଗରେ ହେତୁଛି ।
ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର ବର୍ଷକୁ ୨୫ ଶତାଂଶ ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ
ଲାଗିଛି । ଯଦି ନକଳି ଔଷଧ କାରବାରକୁ ନିୟମିତ କରା ନ ଯାଏ ତେବେ
୨୦୨୫ ବେଳକୁ ଏହା ୧୨ ଶହ କେଟି ଉଲାରକୁ ଘର୍ଷ କରିବ ବୋଲି
ଆଶଙ୍କା କରାଯାଉଛି ।

ଜେନେରିକ ଔଷଧ ଓ ଟିକା (ଯେଉଁ ଔଷଧର ରାସାୟନିକ ସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଉପରେ
ଏକସହି ଅଧିକାର ନ ଥାଏ) ଉପାଦନ, ଓ ରପ୍ତାନିରେ ଭାରତ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନରେ
ରହିଛି । ଏ ଶୈତାନର ଗାନ୍ଧି ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ସାଧାରଣତେ ୪ ଅତ୍ୟକ୍ରମ
ଗରିବ ଆଫ୍ଟରକ୍ ଏସାୟ ଓ ଲାଟିନ ଆମେରିକାୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ
ମାତ୍ରାରେ ଏହି ଔଷଧ ରପ୍ତାନି ହେଉଛି । ବାଣିଜ୍ୟ ମନ୍ଦାଳୟର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ
୨୦୨୦-୨୧ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧,୮୩,୪୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଔଷଧ ଓ
ଟିକା ରପ୍ତାନି ହୋଇଛି । ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଭାରତ ଗୋଟିଏ ଔଷଧାଳ୍ୟ ରୂପେ
ବିବେଚିତ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧିଆ ଘଟଣା ପରେ ଭାରତରୁ ରପ୍ତାନି ହେଉଥିବା
ଶାତ୍ରା ଔଷଧ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ତେଣୁ ଏହି ସମସ୍ୟା ଉପରେ
'ହୁ', ଯୁଗୋପ ସଂଘ ଓ ଆମେରିକାୟ ଭେଷଜ ପରିଷଦ ଆଦି ବିଦ୍ରା ପ୍ରକଟ
କରିଛନ୍ତି । ଝଞ୍ଜରପୋଲ ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
ଆରମ୍ଭ କରିପାରିଛି । ଅସାଧୁ ଉପାଦକମାନଙ୍କ ହେତୁ ଭାରତର ଚିତ୍ର ଖରାପ
ହେଉଛି । ଗାନ୍ଧିଆରେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାଶ ଔଷଧ ଖାଇବା ପରେ ୨୨ ଜଣ
ଶିଶୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଚାରୋଟି କଞ୍ଚାନାର କାଶ ଔଷଧର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ
ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ପ୍ରଦୟ ମଙ୍ଗଳନ ମନେହ ଲିପି ପନ୍ଦର୍ଲ ରହିବାକୁ ସରବା ଦେଇଛି ।

ଆଗାମୀ ପରିଶା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମେ ଯେଉଁ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତ
ସମକଷ ହେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛୁ, ସେଠାରେ ନକଳି ଔଷଧ କାରବାରର
ପରିମାଣ ଅତିବେଶାରେ ମାତ୍ର ୧ ଶତଶା । କରୋନା ମହାମାରୀ ସମସ୍ୟରେ
ଭାରତରେ ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର ବହୁତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ଅଥେଣ୍ଟିକେସନ୍,
ସଲ୍‌ଫ୍ଲୁସନ ପ୍ରୋଭାଇତରସ ଆସୋସିଏସନ୍ (ୱେସସ୍‌ୱେ) ନାମକ ଏକ
ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବା ସଂସ୍ଥା ଭାରତରେ ଔଷଧ ବ୍ୟବସାୟରେ ସ୍ଵର୍ତ୍ତତା ଆଣିବା ପାଇଁ
ପ୍ରୟାସ କରୁଛି । ସଂସ୍ଥାର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଜାନୁୟାରୀ ୨୦୧୮ ଭିସେମର
୨୦୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ ୨୩୮ ରାଜ୍ୟ ଓ ୭୩ ଜେତ୍ରଣାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ
ନକଳି ଔଷଧ ବ୍ୟବସାୟ କୋଡ଼ିଏ ଶତଶା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । କରୋନା ପ୍ରକୋପ
ମମମରେ ଏହା ଆନ୍ଦରି ବର୍ଷ ମାତ୍ର ୪୭ ମହିନରେ ମହିତିଥାଏ ।

ଭାରତରେ ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ପଛରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୁର୍ବଳ ତଥାରଖ ଭିଡ଼ିଭୂମି ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ଉଦ୍ଯାନଟା ଦାୟା ଅଟେ । ଔଷଧ ନିରାକଳିତାରେ ନିଯମିତ ଭାବରେ ବିତରକମାନଙ୍କ ଗୋଦାମ ଯାଞ୍ଚ କରୁ ନ ଥୁବାରୁ ଅସାଧୁ ବ୍ୟବସାୟମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ନକଳି ଔଷଧ କାରବାର କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୧୯ ସୁନ୍ଦା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଔଷଧ ନମ୍ବନା ପରାକ୍ରା ପାଇଁ ଦେଶରେ ମାତ୍ର ଗଠିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରାକ୍ରାଗାର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ୪୩ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରାକ୍ରାଗାର ରହିଛି । ସେଥିମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୩୦ଟି ଘରୋଇ ପରାକ୍ରାଗାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାକ୍ୟତିତ ଭ୍ରାନ୍ତମାଣ ପରାକ୍ରାଗାର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ଔଷଧ ନିରାକଳିତାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଯମିତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ନକଳି ଔଷଧର ବ୍ୟବସାୟ ଯେପରି ହୁତଗତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ନିହାତି ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଔଷଧ ନମ୍ବନା ପରାକ୍ରାଗାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

୧୮

ମହାରୀ ଗାନ୍ଧୀ

ଏହି କଥାଟି ମୋ'ପାଇଁ ଦିବାଲୋକ ପରି ସଞ୍ଚାର
ଯେ, ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ
ଗୋଟିଏ ବସୁର ହିଁ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ, ସେହି
ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାର ଏପାଖ ଓ ସେପାଖ । ବସୁଟିଏ,
ଦୁଃଖଭାଗ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ମୋତେ ସୁଖ ବା ଜୀବନ
ତୁଳନାରେ ପ୍ରଭୃତି ଭାବରେ ଅଧିକ ସମ୍ପଦମାତ୍ର
ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପରିଚୟ ଦେଇଥାନ୍ତି ।
ଜୀବନରେ ଲବଣ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଦୁଃଖ,
କଷ୍ଟ ଓ ପରାକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକ ନ ଥିଲେ ଜୀବନର ଆତମା
କି ମଳ୍ୟ ରହିଥାନ୍ତା ?

ମୃତ୍ୟୁକୁ ଏଡ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଦର୍ଶଚ
ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିମାଳୟକୁ ଚାଲିଯିବା
ସକାଶୀ ଯଦି ମୋଡେ କେହି ପରାମର୍ଶ ଦେବ,
ତେବେ ମୁଁ ସେହି ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିବି ନାହିଁ ।

କାରଣ, ମୃତ୍ୟୁର ହାତରୁ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ
କରି ରଖିବାଲାଗି ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ସତର୍କତା
ଅବଳମନ କରିବାର ଭ୍ରମ ଉପରେ ଆପଣାକୁ

କିଳି ରହୁଥାର ପଛକେ, ମୁଣ୍ଡୁୟ ଯେ ଅନିବାଧୀୟ,
ସେକଥା ମୋତେ ଜଣା ଅଛି । ଆପଣାର ସ୍ଵାମ୍ୟକୁ
ସୁରକ୍ଷିତ କରି ରହୁବାର ଉପାୟକୁ ଜାଇଥିବା
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ବର୍ଷର ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ
କେତେଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଛନ୍ତି,
ମୁଁ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ, ଆପଣମାନେ
ସେହି କଥାକୁ ବୁଝନ୍ତି ବେଳି ମୁଁ ଆଗ୍ରହ କରୁଛି ।
ମୋ'ଦ୍ଵାରା କି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ, ଭଗବାନ
ମେଲିଆ ଅରଣ୍ୟ ଜାହିରି । ତାଙ୍କୁ ଲାଗୁଯି

ନିମିତ୍ତ ମୋତେ ସିଏ ଯେତେ ବେଳଯାଏ
ଆବଶ୍ୟକ କରିବେ, ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ
ମୁହଁର୍ଡ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ସେ ମୋତେ ଜଦାପି
ଅନୁମତି ଦେବେନାହଁ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଜଣେ ସହଚର, ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ।
ଯେଉଁମାନେ ସାହସର ସହିତ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମାନ
ହୋଇଛନ୍ତି, ସେହିମାନେ ହଁ ଉତ୍ତମ ଗତି
ପାଇଛନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁକୁ କାହାରି ଭୟ କରିବା ଉଚିତ
ନୁହେଁ । ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରକେ ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ୟ ।
ମାତ୍ର, ଯଦି ଆମେ ହସି ହସି ମରିପାରିବା, ତେବେ
ଆମେ ଏକ ନୃତ୍ୟ ଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ
କରି ପାରିବା ।

କରେନା ମହାମାରୀ ପରେ ଅନଲାଇନ୍‌ରେ
ଓଷଧ କାରବାର ଦୃଢ଼ି ପାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ପ୍ରାୟ ପଚାଶରୁ ଅଧିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ଇଣ୍ଟରନେଟରେ ଓଷଧ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଛି ।
ଅନଲାଇନ୍‌ରେ ଓଷଧ କାରବାର ବାର୍ଷିକ ୪୪
ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଦୃଢ଼ି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି
ଓ ଆଗାମୀ ତିନିବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟର
ଆଜାର ପାଞ୍ଚଶହ କୋଟି ଟଳାରୁ ଅଧିକ
ହେବ ବୋଲି ଆଜକଳନ କରାଯାଇଛି ।
ଗ୍ଲୋବାଲ ଏଲାଏନ୍ ଫ୍ରେଂ ସେପ୍ ଅନଲାଇନ୍
ଫାର୍ମାସୀ ନାମକ ଏକ ଅନ୍ତରୀରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ
ସ୍ଥେଲାଷେବା ସଙ୍ଗଠନ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁସାରେ
ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ଵରେ ଅନଲାଇନ୍‌ରେ ଦେବିତିବା
ଓଷଧର ୯୫ ଶତାଂଶ ହେଉଛି ନକଳି । ତେଣୁ
ଏହି ନୃତ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ରୋଗମାନଙ୍କ
ଜୀବନ ପ୍ରତି ଯେପରି କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ନ ହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦେବିତି ଦେଖାନ୍ତ ହେବିଛି ।

ଦୀର୍ଘକାଳୀଙ୍ଗ ଧୂଷର ପାତାର ପାତାର ।
ଚିକିତ୍ସକ, ରୋଗୀ କିମ୍ବା ଡାକ୍ତର
ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ
ଜାତୀୟ ଦେଶମୁକ୍ତ ହେଲ୍କୁଲାଇନ ନମ୍ବର ୩
ଅନଳାଇନ୍‌ରେ ଅଭିଯୋଗ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର
ଓଷଧ ଉପରେ ଏହାର ନାମ, ବ୍ୟାର ନମ୍ବର,
ତିପାନନ୍ଦ ଭାରିଖ ବ୍ୟବସାର ଉପରିରାତି ଶୈଖ

କେବଳ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଏଡ଼ି ରହିବା ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ
ଜୀବନ ଧାରଣ କରିନାହିଁ । ଯଦି ସେ ସେପରି
କରୁଥାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କା ନ କରିବାକୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ
ପରାମର୍ଶ ଦେବି ।

ମୁଁ ତାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବି ଯେ, ଅଧିକ ନ
ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ଜୀବନକୁ ଯେତିକି
ଉଳପାଡ଼ି, ମୃତ୍ୟୁକୁ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଉଳପାଡ଼
କୁହାୟାଇ ପାରେ ଯେ, ଏହା ହେତି ଏକ
କଠୋର ବାକ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିବା ଆହୁରି ଅଧୁକ କଠିନ । ଯଥାଥ୍
ଯୋଗ୍ୟତା ରଖୁଥିବା ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
କଠିନ । ଉପରକୁ ଆରୋହଣ କରିବା ସର୍ବଦ
ହିଁ କଠିନ । ଅବରୋହଣ ସହଜ ଏବଂ ଏଥିରେ
ଅଧୁକଙ୍ଗ ସମୟ ହିଁ ଖସି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ

ଯେଉଁକି ପରିମାଣରେ ଆମେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଏକ ଶତ୍ରୁ
ହିସାବରେ ନୁହେଁ, ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁ ହିସାବରେ
ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଆମେ ସେହି ପରିମାଣରେ
ହେଁ ଜୀବନକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ବଞ୍ଚି ପାରିବା ।

ଜୀବନର ପ୍ରଳୋଭନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜୟ କରିବ
ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ଲାଗି ମୃତ୍ୟୁର ଆବାହନ
କର । ମୃତ୍ୟୁକୁ ଗଡ଼ାଇ ଦେବାର ଅତିପ୍ରାୟରେ
ଜଣେ ଭାରୁ ନିଜର ସନ୍ନାନ, ପର୍ମା, ଜନ୍ମ୍ୟା ଏବଂ
ସବୁଙ୍କିଛିକୁ ଜଳାଇଲି ଦେଇଥାଏ । ଜଣେ ସାହସ
ମନୁଷ୍ୟ ଆସନ୍ନାନକୁ ବଳି ଦେବା ଅପେକ୍ଷ
ବରଂ ମୃତ୍ୟୁକୁ ହିଁ ଅଧିକ ଗୃହଣୀୟ ବୋଲି
ଜୀବିଥାଏ ।

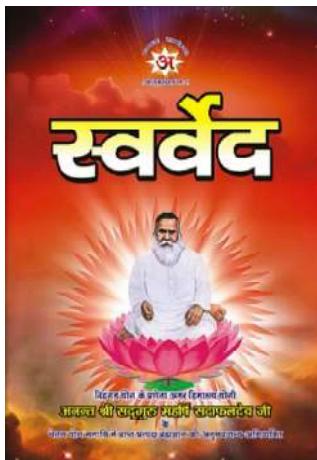
ଯେତେବେଳେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟଟି ଆସିବ,
ସେହି ସମୟ ଆସିପାରେ ବୋଲି କଞ୍ଚନ
କରିଛେଉଛି, ସେତେବେଳେ ମୋ'ର
ପରାମର୍ଶକୁ ମୁଁ କଦାପି କାହାର ଅନୁମାନ
ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେବି ନାହିଁ, ମାତ୍ର ତାହାକୁ

ନିର୍ଭୁଲ ଭାଷାରେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ
ସମସ୍ତେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମରିବେ
କେବେ ମୃତ୍ୟୁ ହାତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ନାହିଁ
ଡେବେ ତାକୁ ଆଉ ଭୟ କରିବା କାହିଁକି ?
ବର୍ଷାତ୍ୟାବ୍ଦୀ, ମୃତ୍ୟୁ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦୁ ଯିଏକି
ସଜଳ ଦୁଃଖ ଭାଗରୁ ନିଷ୍ଠାତି ଆଣି
ଦେଇଥାଏ ।

ଦେଉଛନ୍ତି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅସଳି
ଓଷଧ କଣିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ
ରୋଗ ନିରୂପାୟ । ଯେଉଁଠି ସରକାର ନିଜଙ୍କି
ଓଷଧ ଧରି ପାରୁନାହାନ୍ତି ସେହି ସ୍ଵାନରେ
ସାଧାରଣ ରୋଗାମାନେ କି ଭଳି ପାରିବେ
ତ୍ରାହା ପଶୁ ସଞ୍ଚି ଜନନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଉପାଦିକଙ୍ଗ
ନିମ୍ନମାନର ଔଷଧ ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଧରାପଡ଼େ
ସେତେବେଳେ ସେହି ବ୍ୟାରର ସମସ୍ତ ଔଷଧଙ୍କୁ
ଫେରାଇ ନେବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ
ଉପାଦିକମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ବ । କିନ୍ତୁ ବଜାରରେ
ନିଜର ଛବି ଓ କ୍ଷତିକୁ ଦୁଷ୍ଟିରେ ରଖୁ ଉପାଦିକ
କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପଦକ୍ଷେପ ଗୃହଣ କରନ୍ତି
ନାହିଁ । ସରକାର ଏହିପରି ଉପାଦିକମାନଙ୍କ
ପୃତି କଠୋର କାର୍ଯ୍ୟକୁଣ୍ଠାନ ଗୃହଣ କରିବ
ଆବଶ୍ୟକ । ନକଳି ଓ ନିମ୍ନମାନର ଔଷଧ
ବ୍ୟବସାୟ ଓ କଳାବଜାରର ମୂଳେ ଯାଏଟନ
ସହିତ ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିମନ୍ତ୍ରେ ସରକାର
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିବ
ଉଚିତ । ଉପାଦିକ, ବିତରକ, ବିକ୍ରେତା ଓ
ଅନଳାଇନରେ ଔଷଧ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ
ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇନ ପୁଣ୍ୟନ କରି
ଯଥାଶୀୟ ଭାରତୀୟ ଔଷଧ ବଜାରର
ସ୍ଥିତିକୁ ସୁଧାରିବାକୁ ସରକାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
ଦେଇବା ଉଚିତ ।

ସବେଦ

ତୁମେ ସନ୍ତ ସମାନ ହେଁ, ଭଡ଼
ଜଳ ବୃଦ୍ଧ ନାହିଁ ।

ତେବେତ ଜଳ କିରିବା କରେ,
ନିରସନ ଜଗ ମାହି ॥୪୯॥

ଭାଷ୍ୟ - ସନ୍ତଜନ ଜଳରେ
ତୁମ୍ବା ସମାନ ଅଟନ୍ତି । ସେମାନେ
ଉଦସାଗରରେ ବୁଡ଼ନ୍ତ ନାହିଁ ।
ସେମାନେ ଜଳରେ ସନ୍ତରଣ କଲା
ଭଲି ସଂପାର ସାଗରରେ ଅନାସନ
ହୋଇ କୁଢ଼ା କରିଥାନ୍ତି ।

ଆଶ୍ୟ ପ୍ରାଣ ଶରୀର ହେଁ,
ଚଳନ୍ତ ଫିରତ ବଲ ପାଇ ।

ଜାୟ ପ୍ରାଣ ସେ ପୃଥିକ କର,
ପ୍ରାଣକ ମୁକ୍ତ କରାଯ ॥୫୦॥

ଭାଷ୍ୟ - ଏହି ଶରୀର ପ୍ରାଣର
ଅଧାନ ଅଟେ । ତାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା
ଆତମାତ କ୍ରିୟା ଭଲି ନାନାଦି କର୍ମ
କରିଥାଏ । ଏହି ଶରୀରରୁ ପ୍ରାଣ ହି
ଅଳଗା କରିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ଏହି
ଶରୀରରୁ ଜୀବାତ୍ମାକୁ ମୁକ୍ତ କରେ

ଏବଂ କେଉଁ ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗ ନାଦମାନଙ୍କୁ
ବାଦନ କରିଥାଏ । କେମିତି ସେହି
ଅନହଦ ଧୂନିକୁ ବାଦନ କରିଥାଏ
ଆଉ ସରସ ଅନହଦ ଧୂନିର ସ୍ଵାଦ
କିଏ ନେଇଥାଏ ?

କୟ ପ୍ରକାର ଅନହଦ ଘୁରେ,
କଞ୍ଚନ କଞ୍ଚନ ହେଁ ଠାମ ।

ସମ୍ପୁ ପ୍ରାଣ ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗ ମୌଁ, କହାଁ
କଞ୍ଚନ ହେଁ କାମ ॥୫୧॥

ଭାଷ୍ୟ - ସମଗ୍ର ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
କେତେ ପ୍ରକାରର ଅନହଦ
ବାଜିଥାଏ ? ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
ସେଗୁଡ଼ିକର କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଵାନ
ରହିଛି ? ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
ସମ୍ପୁ ପ୍ରାଣ କେଉଁ କେଉଁ ଠାମୀରେ
ବିଦ୍ୟମାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର କାମ
କିଣି ? ଏଗୁଡ଼ି ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଭାଷ୍ୟ - କେଉଁ ପ୍ରାଣ ଏହି
ଶରୀରରୁ ଜୀବାତ୍ମାକୁ ମୁକ୍ତ କରେ,
ପ୍ରାଣ ବଜାଏ ନାଦ ।

କଞ୍ଚନ ପ୍ରାଣ ହେଁ ମୁକ୍ତ ଦେ,
କଞ୍ଚନ ବଜାଯେ ନାଦ ।

କେବେ ନାଦ ବଜାଏତା, କଞ୍ଚନ
ସରସ ହେଁ ସ୍ଵାଦ ॥୫୨॥

ଭାଷ୍ୟ - କେଉଁ ପ୍ରାଣ ଏହି
ଶରୀରରୁ ମୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
କରିଥାଏ ।

ଘଟ ଅନର ଯନ୍ତ୍ର ଧ୍ୱାଦ୍ୟ ହେଁ,
ଅନ୍ତର ଗତି ଗମଞ୍ଚାଦ ॥୫୩॥

ଭାଷ୍ୟ - ସୁରତି ଆହାର ଶକ୍ତି
ଏବଂ ଚେତନ ରଖି ଥାଏ । ତାହା
ସ୍ଵିର ହେବା ପରେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗ ଶକ ଶୁଣାୟାଏ ।

ଭାଷ୍ୟ - ସମଗ୍ର ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
କେତେ ପ୍ରକାରର ଅନହଦ
ବାଜିଥାଏ ? ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
ସେଗୁଡ଼ିକର କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଵାନ
ରହିଛି ? ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗରେ
ସମ୍ପୁ ପ୍ରାଣ କେଉଁ କେଉଁ ଠାମୀରେ
ବିଦ୍ୟମାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର କାମ
କିଣି ? ଏଗୁଡ଼ି ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଭାଷ୍ୟ - ସୁରତି ପ୍ରକଟ ଅନହଦ କରେ,
ପ୍ରାଣ ବଜାଏ ନାଦ ।

ମାସ୍ୟପଦ ଲେମ୍ପାଣି

ଲେମ୍ପାଣିରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର

ଉପକାରୀ ଗୁଣ ରହିଛି । ଏହାକୁ

ନିୟମିତ ପିଇଲେ ତାହା ଆମ

ଶରୀରରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି

ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସହାୟକ

ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପାଣିରେ ଭିଟାନିନ୍

‘ସି’ ସହ ଆଣିଥିବୁଛିତାଙ୍କ ଗୁଣ ଭରି

ରହିଛି । ଲେମ୍ପାଣି ପିଇଲେ ତାହା

ସଂକମଣ (ଜନ୍ମପଂକଶନ) ଆଶଙ୍କା

କେତେକାଂଶରେ କମାଇଥାଏ ।

ମିଶାଇ ପିଅଛୁ । ଏହା ଶରୀରରେ

ଚର୍ବ ଅଶକୁ ସବୁଳିତ ରଖାଯାଏ ।

ତା’ସହ ଉତ୍ତ ରକ୍ତଚାପ ରୋଗ

ଏହାକୁ ପିଇଲେ ତାହା ରକ୍ତଚାପକୁ

ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖେ । ଲେମ୍ପାଣିରେ

ଥିବା ସାଇଟ୍ରିକ ଏପିଇ ଏବଂ ଭିଟାନିନ୍

‘ସି’ ଅସ୍ତିକୁ ମଜଭୁତ ରଖାଯାଏ ।

ଶରୀରରେ ଜଳାୟ ଅଶକୁ ସବୁଳିତ

ପାଣିରେ ଲେମ୍ପାଣି ପିପୁତି ପେଥେରେ ମହୁ

ରଖେ ଲେମ୍ପାଣି ।

ସୀ: ତୁମେ ମତେ ରାଣୀ କାହିଁକି ଡାକୁଛ ?

ସମା: କାରଣ ତାକରାଣୀ ବହୁତ ଲମ୍ବା ଶବ ।

ସୀ: ମୁଁ ତୁମକୁ ଜାନ୍ମ କାହିଁକି ଡାକୁଛି ?

ସମା: ନା ଜାଣିନି ।

ସୀ: ଜାନ୍ମର ବହୁତ ଲମ୍ବା ଶବ
ହୋଇଯାଉଛି । ସେଥିପାଇଁ
ଜାନ୍ମ ।

× × ×

ସୀ: ତାଳ ବଜାରକୁ ଯିବା ମତେ ନୂଆ ଶାଢ଼ି କିଶିବାର ଅଛି ।

ସମା: ଆଲମାରିରେ ତ ଏବେ ଶାଢ଼ି ଅଛି ।

ସୀ: ଆରେ ସେ ଶାଢ଼ିକୁ ଗାଁ ସବୁ ମହିଳା

ଦେଖୁ ସାରିଛନ୍ତି ।

ସମା: ତା’ହେଲେ ଶାଢ଼ି କିଶିବାର
କ’ଣ ଅଛି ? ତାଳ ଆମେ ଗାଁ
ବଦଳାଇ ଦେବା ।

× × × × ×

ଭିକାରା: ସାର ହାପି ନ୍ୟ ଲୟର ।

କାର ମାଲିକ: ଏଇ ନିଅ ୧୦ ଟଙ୍କା ।

ଭିକାରା: ଏକ ଟଙ୍କା ସାର ମତେ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ।

କାର ମାଲିକ: ତୁ କେମିତି ଜାଣିଲୁ ?

ଭିକାରା: ଏବେ ସେଇ ଭିକାରା ମତେ ଆପଣଙ୍କ କାର ନମର

ହାଟେସାଥାପରେ ମେସେଜ କରିଥିଲା ।

× × × × × ×

ଶିବା କ୍ଲାସରୁମରେ ଦବମାସି କରୁଥିଲା ।

ରଜତ: ଶିବା ତତେ ଟେବଲ ଉପରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ପଢିବ ।

ଶିବା: ତୁ କିଏ ?

ରଜତ: ମୁଁ କୁଲାପ ମନିଟର ।

ଶିବା: ହାହ ହାହ ମନିଟର ଦିନ ଗଲାଣି ଏବେ ଲ୍ୟାପଟପ ଦିନ ।

× × × × × ×

ରାକୁ କହିଲା, ଆରେ ପାପୁ କହିଲୁ ଶାକ୍ତି କେଉଁଠି ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ?

ସମ୍ବଲପୁର : ସମ୍ବଲପୁରର କଳା ଓ ପ୍ରତିଭା ରହିଛନ୍ତି । ସବେଳେ
ସମ୍ବଲପୁରର ବିଶ୍ୱାସ ଦରବାରର ପଦ୍ମଅଞ୍ଜଳିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ମିଳୁ ନ ଥାବାରୁ
ଦରବାରରେ ପଦ୍ମଅଞ୍ଜଳିପାରୁ
୫ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ଯେପରି ସମ୍ବଲପୁର ଶାର୍କଣ
ଭାବୁ ନେଇବାକୁ ରାହାଇ ।

ପହଞ୍ଚ ତଳ ପୁଣସିତ ହେଉଛି । ପ୍ୟାରିସିର
ରାଫେଲ ଟାଙ୍କୋରଠାରେ ଶାଶ୍ଵତ ଯୋଶିଆ
ସମ୍ମନପୂରୀ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଶର କରି ଦେଖ
ପାଇଁ ସୁନାମ ଆଣିଥିବା ଏହାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ
ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ରୋଳ ମେ ଲହିଥିଲେ ।

ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଅନୁଷ୍ଠାନର
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକା ତମନ୍ତା ସମକ୍ରତାଯ୍ୟ
ଉଡ଼ାନ ଏକ ଯାତା, ସଂଳତାର ଶାର୍ଷତରେ
ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଦୂର ବାକି ରହିଛି ।
ତଥାପି ଯାତା ଯେତେ କଠିନ ହେବ ସଂଳତା
ଶିଖିବ ଛାଙ୍କବ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଅନ୍ୟତମ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ରମେଶ ସାହା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ସଂଳତା
ଆଣିବା ଦିଗରେ ନୃତ୍ୟଗୁରୁ ଓ ଛାତ୍ରାତ୍ମଙ୍କର
ବିଶେଷ ଭୂମିକା ରହିଛି ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଦ୍ୱାରା ଆଯୋଜିତ ବିଭାଗର୍ଷକ ସଂସ୍ଥାତିକ
କାର୍ଯ୍ୟକୁଳ ପରିବେଶଣ ହୋଇଥିଲା । ସୁଧା
ଆଦ୍ୟାଶା ମଞ୍ଜରା ପଇନାୟକ ଓ ତିକ୍ଷା ମିଶ୍ର
ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଏବିଭର୍ଷ ରୂପେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ
ହୋଇ ପୁରସ୍କତ ହୋଇଥିଲେ । ନୃତ୍ୟଗୁରୁ
ମାଙ୍ଗର ପ୍ରେମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରାତତ, ଶାହି,
ସାମରିକା, ଦେବମୁଖ, ସୋନେଯ, ଭିକ୍କି, ମିସ୍ତା
ଛାୟା, ଅନୁରେଣୀ ଓ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସେୠୠ ପ୍ରମହି
ଉପମ୍ରିତ ଥିଲେ । ଅଧାପିକା ସାମନ୍ତିକା ଦାଶ ଓ
ପିଲ୍ଲି ଶାର୍ମିକାର୍ଯ୍ୟକଳି ସଂଯୋଜନା କରିଥିଲେ ।

ଏମ୍ବିଏଲରେ ଭିକିଳାନ୍ତ ସନ୍ତାନ୍ ପାଲିତ

ବୁଲ୍କା : ଏମସିଏଲ୍ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ସମେତ ଏହା ଅର୍ଗର୍ଷ ସମ୍ପଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗତ ଗାଁ ତାରିଖରୁ ଓ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର୍ନାତି ନିବାରଣ ସବେତନତା ସ୍ଥାପନ ପାଇତ ହୋଇଥିଲା । ଜାଗୃତିବିହାର କ୍ୟାମ୍ପରାର ରଜନୀଗାନ୍ଧୀ ହଳରେ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ ଓ ଉଦ୍‌ୟାପନ ସମାରୋହ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଛି । ଏଥରେ ଏମସିଏଲ୍ ଅଧିକ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ, ଯି ସିଂହ ମଧ୍ୟେ ଅଭିଧି,

ଶିକ୍ଷା ବାଦଳ ବରାଇ ନିଜନିଜ କଳା
ପ୍ରକର୍ଣ୍ଣର କରିଥିଲେ । ଆନ୍ତୁଗୁଳିର
ଶ୍ଵାରମ ଛାଯା ଥୁଏଟର ତରଫାରୁ ଛାଯା
ପୁଣି ନାଚ ପରିବେଶି ହୋଇଥିଲା ।
ସମ୍ବଲପୁରର ଅଦ୍ବୁତ ନାଟ୍ୟ ଆଖ୍ରମ
ପଥପ୍ରାତ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଶର କରିଥିଲେ ।
ଶେଷାଳି ଉଦ୍‌ଘାତା ସାଧୁତିକ କାର୍ଯ୍ୟକୂପ
ସଂଘୋଜନା କରିଥିଲେ । ଏ ଅବସରରେ
ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମର
ଦର୍କାତି ବିରୋଧରେ ସାରେତନତା

କରିବା ପାଇଁ ଏକ ରଥ ବାହାର
ଯାଇଥିଲୁଣ୍ଡା । ଏହାଛିଦ୍ଵା ନେନ୍ ପାର
କୁଳେନ୍ଦ୍ର କୁଣ୍ଡିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ବନ୍ଦୁତା
ଯୋଗିତା, ସାକ୍ଷେପୀଥେନ, ଚିତ୍ରଜୀବି,
ବୃଦ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମଧ୍ୟ
ଯୁଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ବସତିପୁର
ରେ ଏକ ଗ୍ରାମସଭାର ଆୟୋଜନ
ଯାଇ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଦୂର୍ଣ୍ଣତି ବିରୋଧୀ
ରଥ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏକ ବିତର୍ଷ
ବେଶ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ବଲପୁର : ସ୍ଥାନୀୟ ନେତାଙ୍କୀ ସୁବାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ସରକାରୀ କଲେଜର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାମୟୀ ରୋହିତ ପୂଜାରାଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉଦୟାନିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଗାନ୍ଧାର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁ, ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଅର୍କ କେଶରା ଦାଶ ମହାପାତ୍ର, କଳାହାତ୍ରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଅଞ୍ଜୟ କୁମାର ଶତପଥୀ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅନନ୍ୟ ଦାଶ, ସମାଜସେବୀ ଡାକ୍ତର ନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା ପ୍ରମୁଖ ସନ୍ତ୍ରିନ୍ଦିତ ଅତିଥି ଭୂଷପେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଉକ୍ତର ଶିକ୍ଷା ପଣ୍ଡା, ଉକ୍ତର ଶ୍ୟାମ ଭୋଇ, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ କମିଟୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଅନୁରଦ୍ଧ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରମଣ୍ଣ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ।